

Mõjuhindang on riskide kaardistamine ja hindamine

27. Mar 2019

Mõjuhindang on nagu alustava ettevõtte SWOT analüüs, aga seda viiakse läbi isikuandmete töötlemise spektris, et maandada kõikvõimalikud isikuandmetele rakenduvad ohud ning riskid inimeste privaatsusele digimaailmas.

Vaatamata sellele, et teatavatel juhtudel tuleb mõjuhindangu nõue isikuandmete kaitse üldmäärusest, on see andmetöötlejale hea tööriist, hoidmaks ära kõikvõimalike halbade stsenaariumide realiseerumine.

Kui näiteks start-up ettevõtte tahab hakata välja töötama uuenduslikku tehnoloogiat, samuti uut tarkvaratoodet või riistvara, eeldab see andmetöötlusriskide maandamiseks mõjuhindangu tegemist. Siiski ei ole see kohustus absoluutne. Mõjuhindang tuleb teha, kui isikuandmete töötlemise laad, ulatus, kontekst või eesmärk võib kaasa tuua inimestele suure füüsilise, varalise või mittevaralise kahju ehk ohu ning andmetöötlus on ulatuslik ja süsteemne.

Oht hõlmab sündmust ja selle tagajärgi ning seda hinnatakse mõju, tõenäosuse ja inimese vaatenurgast. Töötlemise ulatuslikkuse ja süsteemsuse määratlemisel tuleb aga andmetöötlejalt lähtuda kindlatest kriteeriumidest.

Siseriikliku andmetöötluse juures määrab ulatuslikkuse kriteeriumi kohalik andmekaitseasutus. Eestis on selleks Andmekaitse Inspeksioon.

Kui Eesti vastutava andmetöötleja tegevus ulatub lisaks veel näiteks Lätti, tuleb aga järgida Euroopa andmekaitse nõukogu kinnitatud vastavaid kriteeriume. Kõikide Euroopa liikmesriikide piiriülest andmetöötlust puudutavate mõjuhindangute nimekirjad on koostatud sarnasel põhimõttel ja kooskõlastatud Euroopa Andmekaitse nõukoguga.

Eestis on siseriikliku mõjuhindangu ulatuslikkuse kriteeriumid järgnevad:

- eriliiki või süüteoandmeid 5000 ja enama inimese kohta;
- suurt ohtu põhjustavaid andmeid 10 000 ja enama inimese kohta;
- ülejäänud isikuandmed 50 000 ja enama inimese kohta.

Mõjuhindangu koostamise kohta saab põhjalikumalt lugeda Isikuandmete töötleja üldjuhendi peatükist nr 5. Selles juhendis on selgitatud nii Eestis kehtivaid mõjuhindangu ulatuslikkuse kriteeriume kui ka mitmes liikmesriigis piiriülest andmetöötlust puudutavate mõjuhindangute vajalikkuse kriteeriume. Juhend on kättesaadav <https://www.aki.ee/et/juhised> [1].

Mõjuhindangu tegemise kohustust ei ole andmetöötlusele, mis on olnud kasutusel juba enne isikuandmete kaitse üldmääruse kehtima hakkamist.

Source URL: <https://www.aki.ee/en/node/1593>

Links:

[1] <https://www.aki.ee/et/juhised>